

Kim Kielsen
Inatsisartunut ilaasortaq
c/o Inatsisartut Allattoqarfiat

Asasara Kim Kielsen,

11. april 2012
Sagsnr. 2012-063996
Dok. Nr. 866099

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqut una saqqummiuppat:

1. Naalakkersuisut akissutissaat suli tiguneqannitsoq sumut killippa?

Apeqqut nr. 185, 27. september 2011-meersoq kingusinnerpaamik 11. oktober 2011-mi akissassangortinneqartoq innersuussutigineqarpoq.

Postboks 1340
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 93 98
E-mail: nap@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Akissut oktobarip 6-iani allappara, suna pinerpoq pissutaalluni ilinnut apuunneqarsimangilaq. Ajuusaarutigvara akissut tigusimannginnakku.

Apeqqutit suliassaqarfinnut naalagaaffimi oqartussaasunut atasunut attuumasuteqarput, tamannalu tunngavigalugu naalagaaffiup oqartussaasuinit apeqqutit akissuteqarfingeqarnissaasa pissarsiarineqarnissaat Naalakkersuisut qinnutigaat. Tamatumunnga atugassatut illersornissamut ministeriaqarfimmit akissut matuma kinguliani allassimasoq Statsministeriarfimmit pissarsiarineqarpoq:

"Apeqqut 1:

Nunatsinni radioaktiviteteqarnersoq aaqqissuuussaasumik ataavartumillu uuttortaneqartarpa imaluunniit nalunaarsorneqartarpa? Tassa imartarput, nunarput silaannarpulluunniit eqqarsaatigalugit.

Akissut:

Illersornissamut ministeriaqarfip akissuteqarnissaminut atugassatut Beredskabsstyrelsi (upalungaarsimanissamut aqtsisoqarfik) oqaaseqaammik qinnuigisimavaa.

Tassunga atatillugu Beredskabsstyrelsip makku paasissutissiissutigai:

"Beredskabsstyrelsip illersornissamut ministeriaqarfip ataaniittup atomimut tunngasunut atatillugu nuna tamakkerlugu upalungaarsimanissaq isumagisaraa. Tassunga atatillugu Beredskabsstyrelsi uuttortaatinik atortoqarpoq, tassaasut uuttortaariaatsit nuttarlungitsut uuttortaasarfinnik arlalinnik ilaqartut angallaneqarsinnaasunillu. Uuttortaaniissamut upalungaarsimanermi Kalaallit Nunaat aamma ilaatinneqarpoq.

Danmark aamma Kalaallit Nunaat uuttortaariaatsinik nuttarlungitsunik peqarput, taakku radioaktiviteteqarnerata qaffassisusianik ulloq unnuarlu kaajallalligit ingerlaavartumik uuttortaasinnaallutik. Akoqassuseq annertusigaangat tamanna pillugu Beredskabsstyrelsenimut toqqaannartumik nalunaaruteqartoqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni uuttortaasarfinnik nuttatrungitsunik pingasunik inissiisoqarnikuvoq, taakkulu Naalakkersuisut aammalu Beredskabsstyrelsip akornanni oqaloqatiginnitoqareerneratigut inissinneqarput. Aammattaaq uuttortaatit angallattakkat 22-t Kalaallit Nunaanni pigineqarput. Uuttortaatit angallanneqarsinnaasut Kalaallit Nunaanni politiinit isumagineqarput aammalu najukkani uuttortaasarfinnut aalajangersimasunut tapertaallutik. Uuttortaasarfiit angallattakkat aallaaviatigut politeeqarfinnut inuttalinngut politiillu angallataannut sisamanut inissinneqarsimapput."

Aammattaaq paasissutissiissutigineqarsinnaavoq avatangiisutut aqutsisoqarfik (Miljøstyrelsen) Miljøministeriaqarfifup ataani inissisimasoq illersornissamut ministeriaqarfimmum immaattunik paasissutissiimmatt:

"Issitumi nakkutilliinermi pilersaarut Issitumi Siunnersuisoqatigiit ataanniittooq AMAP avatangiisutut ministeriaqarfimmum tapersorsorneqarpoq, tassunga ilanggullugu Kalaallit Nunaata tunuata kitaatalu imartaani aammalu aalisakkani umasunilu assigiiingngitsuni radioaktivitetimik aqoqassutsimik misissuinerit tapersersugaralugit.

Misissuinerit ukiut arlalippassuit ingerlanerini Pinngortitaleriffik, Danmarks Miljøundersøgelser aammalu Århus Universitet suleqatigalugit Danmarks Tekniske Universitet/Risømit ingerlanneqarput. Misissuinerit Issitumi avatangiisutut misissuinermi pilersaarutit, DANCEA, Miljøstyrelsemit aqunneqartut aqqutigalugit aningaasaler-sorneqarput.

DTU/Risøp paasissutissat katersorneqartut AMAP-imut nalunaarutigisarpai, tassanngaanniillu Issittoq tamarmi qanoq radioaktiveqartiginoq akulikitsumik nalunaarutigineqartarluni. 2010-mi AMAP-ip nalunaarusiani kingulleq "Radioactivity in the Arctic" tunniuppa. Nalunaarusiaq AMAP-ip nittartagaani www.apmap.no pissarsiarineqarsinnaavoq.

Apeqput 2:

Nunatsinni nunattalu eqqaani radioaktiviusunik aniasoqarneranut imaluunniit imaatigut angallassoqarneranut atatillugu nalunaaruteqarnissamut isumaqatigiissuteqartoqarnersoq pillugu Naalakkersuisut paasissutissiisinnnaappat?

Akissut:

Illersornissamut ministeriaqarfifup akissuteqarnissaminut atugassatut beredskabsstyrelsi oqaaseqaammik qinnuigisimavaa.

Beredskabsstyrelsip illersornissamut ministeriaqarfimmum makku paasissutissiissutigai:

"Radioaktivitetimik ajutoortoqarsinnaanera pillugu isumaqatigiissummut (Convention on Early Notification of a Nuclear Accident) Danmark ilaaerpooq, taanna ingerlatsisup IAEA – Det Internationale Atomenergi Agenturip ataani naalagaaffiit arlallit akornanni isumaqatigiissutaalluni. Naalagaaffiit isumaqatigiissummik atsioqataasut allat ilaat taaneqarsinnaasut tassaapput Tuluit Nunaat aamma Canada.

Isumaqatigiissummi aalajangersakkat naapertorlugit naalagaaffiit radioaktivitet atorlugu nukissiorfillit ajutoortoqarneratigut naalagaaffiit ajutoornermut atatillugu aniasunit sunnerneqarsinnaasut nalunaarfigissavaat aammalu IAEA nalunaarfigissallugu, tamatumaluu kingorna naalagaaffiit allat taakkulu oqartussaasui nalunaarfigalugit.

Nalunaaruteqarnermut atatillugu naalagaaffiup ajutooriusup naalagaaffiit allat aammalu IAEA ilaatigut ajutoornerup sumiiffia piffissarlu ajutooriusoq, ajutoornerup annertussusia pillugu paasissutissiiffigissavai kiisalu aniasup suunera il.il. pilligit paasissutissiiffigalugit.

Aniatitsinerup Danmarkip Kalaallit Nunaataluunniit nunartai sunnersinnaassappagit Danmarki naalagaaffimmik ajutooriusumit nalunaarfigineqassaaq aammalu paasissutissanik iliuuseqarsinnaaneq pillugu aalajangiinissamut tunngavigineqarsinnaasunik pissarsissalluni."

Aammattaaq paasissutissiissutigineqarsinnaavoq Søfartsstyrelsi inuussutissarsiornermut inerikkiartitsinermullu ministeriaqarfiup ataaniittup illersornissamut ministeriaqarfimmut imaattunik paasissutissiimmatt:

"Nunani tamalaani maleruaqqusat naapertorlugit angallatit tamarmik mingutsitsisinnaasunik aniatitsisut aniatitsisinnaasulluunniit naalagaaffik qaninnerpaaq tamanna pillugu paasissutissiisassapput. Tamatuma saniatigut radioaktivitetimik akulinnik angallassineq pillugu nunat tamalaat maleruaqqusanik aalajangersagaqarput, taamatut angallassinerit isumannaatsumik pinissaat pillugu qulakkeerisunik.

Angallatip taassumalu usiisa isumannaatsuunissaat nunani tamalaani maleruagassiunneqarput, tamannalu aqqutigalugu ilaatigut angallatip sananeqaataata, atortuisa inuttaasullu ilinniarsimanerisa isumannaassusiisa qaffassisusissaat nunani tamalaani assigilaartungortinneqarluni. Kalaallit Nunaata imartaa eqqarsaatigalugu nalunaaruteqariaaseq GREENPOS-imik taagorneqartoq atuutsinneqalerpoq, tamatumani angallatit Kalaallit Nunaata sineriaanit 200 sømilip iluaniittut sumiiffitsik, sumukarnertik, qanoq sukkatigisumik ingerlanertik immaqalu silap qanoq issusia akunnerit arfinilinngornerisa tamaasa nalunaarutigisassallugu. Periuseq atorlugu ataatsimut isigalugu sumiiffimmik angallatit suunerat paasineqassaaq aammalu angallatit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaasut pilligit upalungaarsimanissamik oqartussaasut pilertortumik sunniuteqarluartumillu qisuarialeqarsinnaanerat qulakkiissallugu."

Apeqput 3:

Nunatsinni nunattalu eqqaani radioaktiviusunik nalunaarsuisarneq, tassunga ilangullugu nalunaaruteqarnissamut isumaqtigiiissutaasinnaasut Naalakkersuisunit naammaginartutut isigineqarpat?

Akissut:

Illersornissamut ministeriaqarfiup akissuteqarnissaminut atugassatut beredskabsstyrelsi oqaaseqaammik qinnuigisimavaa.

Beredskabsstyrelsip illersornissamut ministeriaqarfimmut makku paasissutissiissutigai:

"Kalaallit Nunaanni uuttortaanissamut upalungaarsimassutit atorlugit radioaktivitetimik akullit uuttortarneqartut Danmarkimi uuttortarneqartut upalungaarsimanermullu atortut assigaat. Uuttortaasarnermi upalungaarsimassutit taakku silaannaap radioaktivitetekassusianik nalunaarsuinissamut naammattutut isigineqarput.

Apeqput 2-mut akissutip ataani oqaatigineqartutut nalunaaruteqartarnissaq pillugu isumaqtigiiissummut Danmarki ilaavoq. Taamaalilluni qulakkeerneqarpoq Danmarkip Kalaallit Nunaataluunniit nunataasa ilaannut attuismik aniatitsisoqassagaluarpat

naalagaaffiup ajutoorfiusup Danmarki kalerrissagaa aammalu iliuuserisinnaasat pillugit aalajangiinissamut tungavigineqarsinnaasunik paasissutissanik Danmark pissarsissasoq. Kalaallit Nunaata pigisaanut kisimi sunniuteqarsinnaasumik nalunaaruteqartoqassappat danskit oqartussaasui tamatuma kinguninngua tamanna pillugu paasissutissanik Kalaallit Nunaanni oqartussaasunut nassiussissapput. Taarmaa-qataanik aniatitsinermik Savalimmiut pigisaanut kisimi sunniuteqarsinnaasumik nalunaaruteqartoqartillugu danskit oqartussaasui Savalimmiuni oqartussaasunut paasissutissanik nassitsissapput.

Nalunaaruteqartarnissamik isumaqatigiisummut ilaankkut qulakkeerneqarpoq nunat ilaasortaasut pigisaannut sunniuteqarsinnaasumik aniatitsisoqassagaluarpat nunani allani ilaasortaasutulli paasissutissat assinginik Danmark pissarsisassammat. Tamanna tunngavigalugu upalungaarsimanissamut styrelsimit isumaqartoqarpoq nalunaaruteqartarnissaq pillugu isumaqatigiissut naammattoq.

Nalunaaruteqartarnissamik isumaqatigiissut pillugu aamma paasissutissiissutigineqarsinnaavoq nunat 112-it, tassunga ilanngullugit nunat atomip nukingenik nukissiuutiliorfeqartut tamarmiusut isumaqatigiissut akueralugulu atulersimammassuk."

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Kuupik Kleist

Naalakkersuisut Siulittaasuat